

02 Temmuz 2014

Bu Politik Süreçte Yatırımcı Ne Yapmalı?

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden sonra kısa vadede piyasalar için kilit nokta Başbakanlığa atanacak isim olacak.

Bu sene Cumhurbaşkanı halkın oyu ile 10 Ağustos'ta seçilecek. Halen görev yapmakta olan Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanlığı görev süresi 28 Ağustos tarihinde dolacak. Cumhurbaşkanlığı seçim tarihi ilk oylaması 10 Ağustos'ta ve bu seçim iki tur halinde düzenlenebilecek. İlk turda, adayın Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanması için geçerli oyların salt çoğunluğu (yüzde 50) gerekecek. Birinci turda hiçbir aday yüzde 50 oy çoğunluğunu alamazsa ikinci tur oylaması 24 Ağustos tarihinde yapılacaktır.

Şu ana kadar Cumhurbaşkanlığı seçiminde adaylık için açıklanan üç isim var. Birincisi CHP-MHP ortak çatı adayı olan Ekmeleddin İhsanoğlu, ikinci aday AKParti'nin bugün açıkladığı Tayyip Erdoğan, üçüncü aday ise HDP'den Selahattin Demirtaş. Adaylıkların açıklanması dönemi 3 Temmuz'da bitiyor. En son anket sonuçlarının bize verdiği bilgiler AKP adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın seçimlerde önde gideceği yönünde.

Yapılan anketlerden (bakınız Tablo 1) yine anlaşılıyor ki CHP ve MHP'nin ortak çatı adayı sunması AKP'ye giden oy oranını azaltmış. Bunun olması zaten beklenilir olmalı. Hatta yerel seçim sonuçlarıyla karşılaştırdığımızda çatı aday için anketlerdeki oy oranı az bile bulunmalı. Geçtiğimiz yerel seçim sonuçlarında toplamı yüzde 43 oy veren CHP-MHP, anket sonuçlarında çatı adayları için sadece yüzde 35 civarı oy oranına işaret ediyor.

Tablo 1: Cumhurbaşkanlığı Seçim Anketleri

(Adaylar belli olmadan genel eğilim-SONAR)	ORC araştırma şirketi (18-21 Haziran)		GENAR araştırma şirketi (19-23 Haziran)		MAK Araştırma Şirketi (20-22 Haziran)		
	Oy oranı (yüzde)	Oy oranı (yüzde)	Oy oranı (yüzde)	Oy oranı (yüzde)	Oy oranı (yüzde)	Oy oranı (yüzde)	
AKP	34,2	AKP	54	AKP	55	AKP	47,8
CHP	13,6	Çatı aday	39,4	Çatı aday	35,8	Çatı aday	29,2
MHP	10,2	HDP	6,6	HDP	10	HDP	8,2
Diğer	1,4						

Bunun başlıca nedeni CHP seçmeninin öne sürülen çatı adayından memnun kalmaması. Yine yapılan anketlere göre CHP seçmeninin yüzde 68'i Ekmeleddin İhsanoğlu'nun adaylığından memnun değil (bakınız Tablo 2).

Tablo 2: CHP Seçmenleri Arasında Yapılan Anket

CHP seçmeni	Oy oranı
İhsanoğlu adaylığından memnun olanlar	32%
İhsanoğlu adaylığından memnun olmayanlar	68%

Öte yandan anketlerde Selahattin Demirtaş ismi Cumhurbaşkanlığı seçimleri için yerel seçimlerde HDP'nin aldığı oy oranından daha fazla bir oy oranına sahip. Yerel seçim sonuçlarında yüzde 4,5 oy oranı kazanan HDP, Cumhurbaşkanlığı seçimleri için anketlerde bu oy oranını yüzde 10 seviyelerine taşımış görünüyor.

Tüm bu detaylar bir yana, anket sonuçlarından bizim çıkardığımız sonuç, sürpriz gelişmeler yaşanmaz ise, gelecek beş sene için Türkiye'nin yeni Cumhurbaşkanının Tayyip Erdoğan olacağı yönünde.

Daha önce yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde piyasaların verdiği tepkileri incelediğimizde borsada o hafta 2000 yılında yüzde 16; 2007 yılı seçimlerinde ise yüzde 8 artış yaşandığını görüyoruz.

Bu sene ise piyasa hareketleri geçen Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yaşananlardan daha farklı olabilir.

Bu açıdan ben Genel seçimlerde görülen tepkiyle karşılaştırmanın daha uygun olabileceğini düşünüyorum. Yani iddia edilenin aksine sonuçların piyasalarda tamamen fiyatlandığını düşünmüyorum.

Bu Ağustos'ta yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimleri daha önceki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden farklı olarak, piyasalar için genel seçimlerde yaşanan gelişmeler tarzında yaşanabilir. Geçtiğimiz yıllarda genel seçimlerde istikrar algısıyla borsalar yükseliş eğilimine girmişti.

Ancak önemli olan bu yükselişin kalıcı olup olmayacağı. Bu sene için üzerinde durduğumuz piyasaları kısa vadede o dönemde etkileyecek iki senaryo var. Birincisi Erdoğan'ın ilk turda Cumhurbaşkanlığı seçimlerini alması; ki piyasalar bunu daha pozitif fiyatlayacaktır. İkincisi ise Erdoğan'ın aldığı oy oranının yüzde 50'nin altında kalarak seçimlerin ikinci tura kalması. Böyle bir durumda yine muhalefetten bir adayın Cumhurbaşkanlığına atanması "şimdilik" yok denecek kadar küçük bir olasılık olarak

duruyor. Mevcut koşulda Erdoğan büyük bir ihtimalle Türkiye'nin yeni Cumhurbaşkanı olacak.

Ancak piyasa oyuncuları için bunun bir de uzun vadeli etkilerini analiz etmek gerekir. Böyle bir durumda negatif yönde gelişmeye temayül şartlar: 1) Merkez bankası politikaları 2) Faiz politikası 3) Batı ile ilişkiler 4) yönetsel değişiklikler (yeni başbakan, yarı-başkanlık sistemi, federasyon başkanlık sistemi vb.) ve pozitif yönde gelişmeye temayül şartlar: 1) daha demokratik bir Anayasa 2) yönetsel değişiklikler (Başbakanlık, yarı-başkanlık sistemi, federasyon başkanlık sistemi vb.) 3) Batı ile ilişkiler. Beni Ekonomist olarak burada bir tek şey endişelendiriyor o da Erdoğan'ın bağımsız olan Merkez Bankası konusundaki tavrının Cumhurbaşkanı olduktan sonra nasıl olacağı. Bu tavır muhtemelen Cumhurbaşkanı olunca da devam edecek. Bu konuya dair 30 Haziran 2014 tarihli (<http://www.bigpara.com/haber-detay/bigpara-uzman/gelismekte-olan-ulkeler-icin-zorlu-surec-basladi/941616/>) yazımı okumanızda fayda var. Yönetsel değişiklikler kimi için pozitif kimi için negatif algılanabilir. Terazinin iki kefesine de bakmak gerek. O yüzden hem pozitif hem negatif yönde gelişmeye temayül şartlar olarak belirttim.

Her iki şartta Başbakanlık koltuğuna atanacak isim önemli. 2015 yılındaki genel seçimlere kadar Parti Genel Başkanı Başbakan olarak atanmalı. Başbakanlık için milletvekili olmak ön şart. AKP'deki isimler arasında Bülent Arınç'ın 1 yıl süresince Başbakan olarak görevlendirilebileceği konuşuluyor. Bir milletvekilinin sadece 3 kez üst üste milletvekili seçileceği göz önünde bulundurulursa Arınç'ın 2015'de seçimlere aday olması ve seçilmesi mümkün değil (tabii 3 kez üst üste seçilme kuralı değişmezse). Bu durumda sadece 1 yıl süreyle Başbakanlık yapabilir. Yine Başbakanlık için konuşulanlar arasında Abdullah Gül'ün de ismi geçiyor. Ancak zaman zaman Gül ve Erdoğan'ın fikir ayrılıklarına düştüğünü biliyoruz. Cumhurbaşkanlığı seçiminden kısa bir süre sonra yeni Başbakan ile ilgili belirsizlikler ve/veya memnuniyetsizlikler piyasa oyuncuları tarafından negatif olarak fiyatlanabilir. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden sonra kısa vadede piyasalar için kilit nokta Başbakanlığa atanacak isim olacak.

Ekinci Ekonomik Danışmanlık Bilgilendirme Yazısı

Ekinci Ekonomik Danışmanlık (EEC) tarafından hazırlanan bu rapordaki analizler ve haberler sadece Ekinci Ekonomik Danışmanlık şirketinin abonesinin dikkatine sunulmaktadır. Bu rapor herhangi bir şekilde hisse senetleri veya diğer finansal enstrümanlar için al, tut, sat önerisi olarak kullanılmamalı ve değerlendirilmemelidir, herhangi bir yatırım tavsiyesi ve önerisi içermemektedir.

Bu rapordaki bilgiler EEC tarafından güvenilirliğine inandığımız birçok kamu ve endüstri kurumundan derlenerek hazırlanmıştır. Herhangi bir şekilde beyan ve garanti verilmemiştir. EEC bu bilgilerin kullanımından doğabilecek sonuçlardan sorumlu değildir. Bu tür bilgiler daha geniş bir yatırım analizin bir parçası olarak okunmalıdır. Bu raporda ifade edilen görüşler işbu tarih itibarıyla verilmiştir ve önceden bildirilmeksizin değiştirilebilir.

Bu rapor satış yapmanız için ya da herhangi bir menkul kıymet satın almanız için herhangi bir teklif vermemektedir. Edindiğiniz kazançlardan ve ya kayıplardan EEC fayda sağlamaz.

Her ne kadar müdürleri, memurları, çalışanları veya danışmanları kendi adlarına menkul yatırımları yapsa da, EEC şirket olarak herhangi bir menkul kıymete yatırım yapmaz.

Bu rapordaki metin ve grafikler de dâhil olmak üzere Rapor telif hakkı korumasına tabidir. Bu rapordaki mevcut içeriğin ve ya materyallerin hiçbiri EEC'den önceden yazılı izin alınmadıkça çoğaltılamaz, lisanslanamaz, EEC dışında satılamaz, modifiye edilemez, iletilemez, yayınlanamaz, alenen gösterilemez, uyarlanamaz. Tüm hakları saklıdır.